

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

ПАНАЧЕВА ДАР'Я ПАВЛІВНА

**ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ (ДОСВІД КРАЇН ЄС)**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи за другим рівнем вищої освіти (магістр)

Миколаїв – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

В нинішніх умовах збільшується рівень небезпеки у питаннях виникнення міжнародних конфліктів та їх подальший неконтрольований розвиток. Така ситуація серйозним чином ставить під сумнів питання стабільності у глобальному вимірі, при тому що наявні механізми підтримки та стабілізації безпеки неспроможні дати адекватну оцінку навіть на правовому рівні. Знаходячись поза членством в ЄС та НАТО наша держава не має змоги бути повноцінним учасником створення сучасних механізмів колективної безпеки та оборони, не маючи своєї сучасної потужної системи безпеки та оборони, фактично знаходячись у стані «ізоляції безпеки».

Сучасні процеси у сфері безпеки та оборони на Європейському континенті зазнають суттєвих змін та створюють підґрунтя для вироблення нових стратегічних підходів та рішень в ім'я забезпечення стабільності та миру в регіоні.

Неможливість міжнародних інституцій запроваджувати своєчасні та рішучі дії з метою врегулювання кризових явищ та ситуацій говорить про надто низьку дієвість наявних регіональних та національних безпекових механізмів та виносить на перший план питання про їх реформування та адаптацію до світових тенденцій розвитку.

Саме у цьому контексті іноземні дослідники роблять свої наукові розвідки механізмів реалізації глобальної та національної безпеки. Серед них варто виділити, К. Гілла, Т. Крістіансена, С. Морша, Г. Макенстайнта, Дж. Петерсона, М. Сміта, Б. Тонра, вони вивчали питання, що пов'язані з розвитком можливостей щодо якісного реагування на різні проблеми, що пов'язані з міжетнічними, міжконфесійними та іншими конфліктами, адекватним реагуванням на фактори політичного, процедурного та фінансового змісту, що зменшують рівень ефективності військових заходів у рамках спільної політики безпеки та оборони.

Розвиткові системи державного регулювання у сфері національної безпеки країн-членів ЄС присвячено низку праць вітчизняних авторів, серед них роботи: І. Грицяка, В. Гурковського, О. Євсюкової, С. Крука, С. Ларіної, О. Непомнящого, М. Орел, Ю. Плаганюк, Л. Прокопенка, О. Радченка, Г. Ситника, Т. Стукаліної та інших, які досліджували проблемні питання щодо зростання ролі взаємодії України та країн-членів ЄС у безпековій сфері і у цьому контексті, зокрема, вивчали специфіку реформування національного оборонно-промислового комплексу, поглиблення оборонного та військового співробітництва з ЄС та розширення формату економічного та політичного діалогу.

Але змістовний аналіз праць зазначених науковців дав змогу дійти висновків про потребу подальших наукових розвідок у питаннях виявлення закономірностей та тенденцій розробки механізмів державного регулювання національної безпеки на підставі вивчення світового досвіду країн ЄС з метою адекватного та швидкого реагування на загрози, їх оцінку та розробку

пропозицій та рекомендацій під час створення національної системи безпеки України.

Мета дослідження. Метою магістерської роботи є виявлення закономірностей і тенденцій формування механізмів державного регулювання у сфері національної безпеки на підставі дослідження світового досвіду країн ЄС та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах. Реалізація визначеної мети зумовила постановку й вирішення таких **завдань**:

- проаналізувати методологічні й дослідження проблем у сфері національної безпеки, види та складові механізмів та наукові напрацювання з питань формування їх забезпечення;
- здійснити аналіз формування забезпечення європейської безпеки у контексті трансформації загроз національній безпеці країнам ЄС;
- виявити закономірності та напрями формування державного регулювання у сфері національної безпеки у Німеччині та Франції;
- виявити та охарактеризувати особливості щодо ролі України у формуванні структури сучасної системи забезпечення європейської безпеки;
- обґрунтувати практичні рекомендації щодо удосконалення формування механізмів реалізації національної безпеки на підставі вивченого досвіду країн ЄС.

Об'єкт дослідження – державне регулювання сфери національної безпеки у країнах ЄС.

Предмет дослідження – формування механізмів державного регулювання у сфері національної безпеки у країнах ЄС.

Методи дослідження. Під час проведення дослідження нами було використано наступні методи, а саме: історичний та логічний для аналізу історичних витоків формування механізмів державного регулювання у сфері національної безпеки у країнах ЄС; системний – для аналізу і синтезу - для виявлення закономірностей формування механізмів державного регулювання у сфері національної безпеки у провідних країнах-членах ЄС та виявлення динаміки трансформації загроз у вказаній сфері; структурно- порівняльний – для обґрунтування практичних рекомендацій щодо удосконалення формування механізмів забезпечення національної безпеки України у контексті позитивного досвіду країн ЄС;

Апробація результатів магістерського дослідження. Основні результати магістерського дослідження були представлені у вигляді тез на тему: «Досвід країн ЄС у реалізації заходів національної безпеки» на Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Могилянські читання – 2021: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти».

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 96 сторінок, з них основного тексту – 86 сторінок. Список використаної літератури налічує 86 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У першому розділі *«Методологічні засади дослідження механізмів державного регулювання у сфері національної безпеки»*. Розкрито методологічні засади дослідження механізмів державного регулювання національної безпеки, показано види та складові механізмів забезпечення та організаційні засади і особливості формування механізмів національної безпеки.

У підрозділі 1.1 *«Зміст та основні підходи комунікативної діяльності у системі публічного управління»*, показано що останнім часом набули загрозливих масштабів питання щодо зростання ролі міжнародної та національної безпеки через високий рівень ядерних загроз, постійне зростання рівня невизначеності впливу глобалізації на формування міжнародної політики, особливо в рамках жорсткої конкуренції за переділ сфер впливу у економічному просторі, та енергетичному. Все це підсилюється використанням силових методів з метою реалізації національних інтересів, що спричиняє великі фінансові витрати багатьма країнами на постійну розробку новітніх систем захисту та озброєння.

Необхідно відзначити, що коли термін «національна безпека» з'явився у обороті в Західних країнах він мав змістовне розуміння з позиції обороноздатності держави, що тривало до середини восьмидесятих років минулого століття. У Східній та Західній Європі цей термін виражав політичну та воєнну безпеку.

Підбиваючи підсумки можемо зазначити, що державне регулювання у сфері національної безпеки – це набір теоретичних, методологічних, організаційних, адміністративних та інших заходів, які реалізуються органами державної влади у процесі реалізації внутрішньої та зовнішньої політики з метою формування системи безпеки держави у питаннях територіальної цілісності, реалізації та захисту політичних, економічних та інших інтересів на національному рівні.

У підрозділі 1.2. *«Види та складові механізмів забезпечення національної безпеки»*, констатовано що під механізмом забезпечення державного регулювання у сфері національної безпеки розуміємо інтегровану систему дій раціонального та організаційного характеру яка спричинена необхідністю задоволення та захисту національних інтересів яка дає змогу визначити напрями запровадження державного регулювання задля захисту та безпеки особистості та держави.

Таку діяльність можемо розкрити з одного боку як конкретну соціальну діяльність та сукупність певних заходів, що мають на меті її реалізацію з іншого боку таку яка враховує функціонування як державних так і не

державних установ які мають забезпечити через спеціальні методи захисту інтереси громадян та держави.

Зроблено висновок, що ключовими є питання ефективності та результативності механізмів державного регулювання які виступають індикатором стану справ у сфері національної безпеки держави особливо у питаннях які становлять загрозу та небезпеку у різних сферах життєдіяльності українського народу і держави. Усі зазначені механізми безумовно мають свої особливості і напруму взаємопов'язані з рівнем розвитку зв'язків з громадськістю, об'єктами безпеки та рівнем стійкості країни до наявних загроз і небезпек. Запровадження та подальша модернізація усіх досліджуваних механізмів створить в країні новий етап розвитку системи національної безпеки України.

У підрозділі 1.3. *«Організаційні засади та особливості формування механізмів забезпечення національної безпеки»*, показано що головною передумовою у питаннях аналізу організаційно – правових складових елементів формування механізмів забезпечення національної безпеки є викристалізування головних функцій які реалізуються представниками сектору безпеки і оборони згідно Закону України «про національну безпеку».

Задля здійснення якісного рівня захисту національних інтересів в контексті національної безпеки державне регулювання реалізується у таких напрямках: економічному, соціальному, інформаційному, фінансовому та інших. Кожному з цих напрямів притаманні загрози які або разом або окремо зводять нанівець досягнення національних інтересів, а отже проявляє реальну загрозу національній безпеці країни.

Зроблено висновок що проблему забезпечення діяльності державно – управлінського впливу на національну безпеку варто розглядати з огляду на функції планування, організації та контролю. Тобто потрібно сприяти системному виконанню функцій державного регулювання які взаємодоповнюють одна одну. В цьому процесі вельми важливим є дотримання принципу послідовності та єдності реалізації цих функцій, таких як прогнозування та планування безпеки, що повинно відбуватись на засадах єдності, системності та прозорості. Наявне законодавство має вичерпний перелік суб'єктів стратегічного планування забезпечення національної безпеки (компетенцію та нормативні документи) які вони затверджують.

У другому розділі *«Формування механізмів забезпечення національної безпеки у країнах ЄС»*, розкрито фактори створення сучасної структури системи європейської безпеки, досліджено досвід Німеччини та Франції у питанні формування механізмів національної безпеки країн ЄС.

У підрозділі 2.1. *«Головні фактори формування структури сучасної системи реалізації європейської безпеки»*, показано що до стратегічних аспектів можемо віднести проблему тероризму, кризові явища у міграційній політиці нестабільність політичної ситуації у східному регіоні (Азія, Африка), що призводить до скорочення людських ресурсів, зміною клімату, розгортання конфліктів та нестабільна ситуація в світі.

Зазначено що політичні аспекти мають на меті врахування бажань мешканців країн ЄС у питаннях якісного та системного функціонування та розвитку системи національної безпеки задля захисту життя населення. Згідно даних різних опитувань мешканці країн ЄС до головного пріоритету зараховують питання безпеки. Але у сучасному світі де панує нестабільність невизначеність на непередбаченість яка все ближче просувається до кордонів ЄС вимагає детального аналізу прогнозування та реакції на такі виклики.

Вважаємо що багатолітня діяльність ОБСЄ виявилась абсолютно безрезультативною, що проявилось у повній відсутності у неї військово – силового блоку, така ситуація вилилася в те, що сьогодні відсутня можливість вирішення головних проблем в сфері європейської безпеки.

Зроблено висновок про те, що задля успішного формування сучасної системи забезпечення європейської безпеки має бути розроблена реформа яка стане голвною відповіддю на зміну моделі відносин на міжнародному рівні. На процес формування системи забезпечення європейської безпеки суттєвий вплив має трансформація геополітичного розподілу у світі та змінна геометрія силових центрів.

На сьогодні не має загального універсального документу міжнародного рівня де були б чітко зафіксовані безпекові стандарти міжнародного та національного рівня в умовах зростаючого рівня викликів та загроз. В той же час розроблена досить складна система міжнародних документів в яких деталізовано сам предмет правового регулювання який сконцентровано на розв'язанні загроз як потенційних так і реальних.

У підрозділі 2.2. «Досвід Німеччини та Франції щодо формування механізмів забезпечення національної безпеки у країнах ЄС», наголошено що небажання великих країн таких як Німеччина та Франція перезавантажити власну національну політику та авторитет заснований на традиціях спричиняє проблеми у частині лобювання власних ініціатив невеликими але також впливовими країнами (Польща, Чехія), якіб у довготривалому періоді могли вплинути на політичний прогноз в ЄС на користь України. В таких суперечливих процесах нарошують свій потенціал нові виклики, зокрема такі як: тероризм, інформаційні війни, зовнішньо економічний вплив. Вони висловлюють бажання щодо активізації процесів інтеграції країн ЄС з метою спільного захисту просування ідей колективних цінностей і застосування різних видів впливу.

Зроблено висновок, що в рамках ЄС та ради Європи об'єктом регулювання виступають правові засади щодо сприяння інформаційній безпеці яка виступає запорукою захисту персональних даних громадян та іншої інформації, що опрацьовується відповідними структурами на міжнародному рівні діяльність яких щільно перетинається із питаннями безпеки. Нові питання, що з'являються на порядку денному перед міжнародним співтовариством, це такі як: корупція, тероризм, кіберзлочинність та інші, всі вони слугують поштовхом до системного вдосконалення принципів, підходів та засобів захисту відповідної інформації

та адекватного реагування на такі виклики.

У третьому розділі *«Шляхи підвищення ефективності механізмів реалізації національної безпеки в Україні з урахуванням досвіду країн ЄС»*, розкрито шляхи підвищення ефективності механізмів реалізації національної безпеки в Україні на підставі досвіду країн ЄС, розкрито роль України в цьому процесі, удосконалено засади формування механізмів реалізації безпекових аспектів згідно стандартів ЄС.

У підрозділі 3.1. *«Роль України у формуванні структури сучасної системи європейської безпеки»*, Керівництво держави чітко окреслено важливість інтеграції стратегічного шляху розвитку у питаннях забезпечення політики безпеки країни разом з європейським співтовариством через входження її до ЄС та НАТО.

В цих умовах вкрай потрібно окреслити перспективи розвитку відносин для майбутнього України у контексті політики як внутрішньої так і зовнішньої із позиції укріплення суверенітету, незалежності та територіальної цілісності нашої країни. Щоб досягти означеної мети необхідна реалізація державної політики національної безпеки яка несе в собі гарантування принципів національної єдності в ім'я розбудови правової демократичної конкурентоздатної країни, розбудову ринкової економіки, зміцнення науково технічних досягнень, що має сприяти інноваційним розвитком та зростанню рівня життя та добробуту громадян нашої країни.

В цих умовах головним пріоритетом під час здійснення реформи національної безпеки мають стати принципи прогнозування, планування та стратегічного планування.

Тобто задля результативного та ефективного прогнозування у сфері національної безпеки потрібно розробити, а подекуди вдосконалити нормативно – правові засади щодо формування системи планування, питання забезпечення кадрового та організаційного потенціалу як на загально національному так і на місцевому рівнях згідно стандартів країн ЄС.

У підрозділі 3.2. *«Удосконалення організаційних засад формування механізмів реалізації національної безпеки згідно стандартів країн ЄС»*, показано що Україна плідно взаємодіє з ЄС у безпековій сфері як на глобальному так і на регіональному рівнях згідно двох та багатосторонніх угод, у рамках наступних регіональних ініціатив ЄС: серед них Східне партнерство та Чорноморська синергія, а також у рамках Європейської політики сусідства. Визначальним вектором таких взаємовідносин є співробітництво у напрямку протидії «асиметричним» загрозам та безпеці у різних напрямках розвитку суспільства як на глобальному так і на регіональному рівнях.

Наголошено що нині в Україні склалася така практика, що дозвіл на реалізацію надається лише тим проектам які вважаються необхідними. У планах ЄС скерування власних військових миротворчих контингентів у ті регіони де вже присутні українські миротворчі сили. Великий відсоток того, що ЄС візьме у співпрацю Україну у питаннях стратегічних повітряних

перевезень, що відбуваються в рамках миротворчих місій та антитерористичних операцій.

Виявлено що співробітництво ЄС та України має відбуватися як у широкому масштабі так і за участю окремих ініціатив. Великі можливості щодо розвитку ініціатив співпраці надає Глобальна стратегія ЄС до прикладу можемо навести взаємодію України та Вишеградської групи та України з країнами Чорноморського регіону, у системі цієї взаємодії важливе місце відводиться проблемам безпеки, запобіганню злочинності, тероризму, обміну даними стосовно питань безпеки.

Обґрунтовано що необхідність удосконалення організаційних засад щодо розробки механізмів національної безпеки з урахуванням країн ЄС для цього має бути розроблена комплексна державна система яка в своїй основі буде містити систему взаємодіючих інституційних елементів з урахуванням відповідних моделюючих процесів створення правової сфери, а також забезпечення ідеологічних засад та принципів державотворення, політичної стратегії реалізації національних інтересів, ухвалення відповідних політичних рішень.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити низку пропозицій та узагальнень.

Проаналізовано методологічні засади дослідження проблем у сфері національної безпеки. Так теоретичне формулювання наукового терміну «національна безпека» є головним, тому, що воно повинно розкрити зміст цього державного соціально - правового явища, показати його складові та виокремити головні моменти, структурні та складові елементи. Дослідження різних підходів щодо формулювання наукового терміну «національна безпека» засвідчує, що загально вживане розуміння цього явища з певних обставин є обмеженим

Показано, що державне регулювання у сфері національної безпеки – це набір теоретичних, методологічних, організаційних, адміністративних та інших заходів, які реалізуються органами державної влади у процесі реалізації внутрішньої та зовнішньої політики з метою формування системи безпеки держави у питаннях територіальної цілісності, реалізації та захисту політичних, економічних та інших інтересів на національному рівні.

На підставі аналізу та узагальнення наявних механізмів реалізації національної безпеки виділено та проаналізовано наступні: політичний механізм забезпечення «національної безпеки» виконує функцію регулювання державного управління в контексті зовнішньої політики та є юридично обґрунтованими напрямками роботи державних органів у напрямі міжнародних відносин.

Інституційний механізм створює умови у процесі забезпечення національної безпеки, що сприяє розробці його нормативно – правової сфери

та визначає як умови так і можливості та межі діяльності системи забезпечення рівня якості здійснення практичної реалізації механізму національної безпеки в умовах, що створює формат його взаємодії з іншими складовими системами національної безпеки та системами міжнародного рівня.

Правовий механізм забезпечення національної безпеки. Головним завданням цього механізму є забезпечення державно – управлінського впливу, що несе в собі суть правової безпеки держави, що сприяє розв'язанню поставлених завдань у всіх сферах життя. Функції цього механізму напряду залежать від змісту та розмірів загроз, що виявляються у політичній, соціальній, економічній, науковій, духовній, освітній та багатьох інших сферах розвитку суспільства.

Соціальний механізм забезпечення національної безпеки складається із громадянського суспільства та його структури, державних інститутів та соціальних груп які базуються на нормативних складових взаємодії та стимулів методах та засобах, що дають змогу організувати та запровадити для подальшого використання матеріальні та інші наявні ресурси задля виконання поставлених завдань у питаннях підтримки та забезпечення безпеки.

Здійснено аналіз головних інституцій що забезпечують безпеку у ЄС.

Важливі завдання ОБСЄ в умовах системних викликів та загроз у світі:

- налагодження результативних умов які сприятимуть розвитку консультативної діяльності щодо співробітництва у Європі у сфері розробки та створення загальної системи цивільного захисту та розвитку країн;
- залучення та системне вдосконалення індивідуального підходу задля розв'язання конфліктів, їх подолання в ім'я розвитку миру;
- підвищення рівня безпеки через створення системи контролю над політикою озброєння та роззброєння;
- зростання рівня довіри на території Європейському континенті в цілому та на рівні регіонів зокрема;
- запровадження шляхів зміцнення ринкової економіки у всіх країнах на рівнях регіонів.

Стосовно безпекової політики ЄС то він виділяє чотири головні напрями, виконання яких вимагає координації спільних зусиль, зокрема:

- ✓ запровадження безпекових аспектів на території Європи;
- ✓ якісний моніторинг за озброєнням на Європейському континенті;
- ✓ заборона та обмеження на використання ядерної зброї;
- ✓ експорт військового устаткування.

Головним завданням ОБСЄ є до пріоритетних завдань цієї впливової організації входить питання забезпечення переговорного процесу у Європі щодо питань співробітництва, подалання та розв'язання конфліктів в ім'я миру та стабільності, створення на рівні ЄС та рівнях регіонів атмосфери взаємопідтримки та довіри. Наступною впливовою установою є Європейський Союз сфера його діяльності: створення системи

взаємодопомоги у різних сферах з метою підтримки миру та безпеки; формування єдиного європейського простору; співпраця з НАТО; підтримка демократичного ладу на континенті, контроль за дотриманням прав та свобод та поваги до закону. Говорячи про питання миру та політичної стабільності забезпечення прав і свобод ці питання лежать у площині діяльності військово – політичного блоку НАТО.

НАТО прагне до створення стабільної мирної ситуації у військовому та політичному плані на європейському континенті. Така тенденція на сьогодні є визначальним напрямом політики безпеки, Організації Північноатлантичного договору. Наступною передумовою є погіршення ситуації як у глобальному вимірі так і у світовому, що спричиняє збільшення проявів міжнародного тероризму все це виступає важливим фактором створення та удосконалення потрібної структури сучасної системи щодо забезпечення європейської безпеки на засадах Організації Північноатлантичного договору.

Проаналізовано досвід Німеччини політика якої у сфері сприяння національній безпеці позначена такою особливістю коли не тільки держава створює безпеку для громадян але і окремі громадяни беруть активну участь у цьому процесі. Конституція засвідчує, що громадяни мають право чинити опір будь – кому хто зазіхає на пануючий державний лад у ситуації коли ніякі інші засоби не можуть бути задіяні.

Досвід Франції показує що маючи найбільш сучасну систему забезпечення безпеки в країні ідея цієї системи була заснована на принципах які розглядають національну безпеку як базовий елемент, що сприяє забезпеченню національних інтересів громадян, а не лише з точки зору реалізації програм політичних партій. До прикладу у Франції така система дає можливість підсилити систему національної безпеки країни не втручаючись у політичні процеси країни.

Отже усі країни члени ЄС мають свою зовнішню політику, і тільки Франція і Німеччина це ті країни які мають більш глибокий визначальний вплив у глобальному вимірі на політичні процеси у Європі.

Виявлено що Україна плідно взаємодіє з ЄС у безпековій сфері як на глобальному так і на регіональному рівнях згідно двох та багатосторонніх угод, у рамках наступних регіональних ініціатив ЄС: серед них Східне партнерство та Чорноморська синергія, а також у рамках Європейської політики сусідства. Визначальним вектором таких взаємовідносин є співробітництво у напрямку протидії «асиметричним» загрозам та безпеці у різних напрямках розвитку суспільства як на глобальному так і на регіональному рівнях.

Охарактеризовано формат співпраці Україна ЄС як на міжнародному так і на регіональному рівнях де в майбутньому враховуватимуть повну підтримку України ЄС у таких важливих аспектах як збереження суверенітету, територіальної цілісності захист національних інтересів, підтримка безпекових питань на рівні держави та прав людини. В цій

ситуації роль України має звестись до абсолютної беззаперечної підтримки політики ЄС поширювати європейські цінності та стати прикладом на регіональному рівні особливо у форматі Чорноморського регіону та Східного партнерства.

Співробітництво ЄС та України має відбуватися як у широкому масштабі так і за участю окремих ініціатив. Великі можливості щодо розвитку ініціатив співпраці надає Глобальна стратегія ЄС до прикладу можемо навести взаємодію України та Вишеградської групи та України з країнами Чорноморського регіону, у системі цієї взаємодії важливе місце відводиться проблемам безпеки, запобіганню злочинності, тероризму, обміну даними стосовно питань безпеки.

Обґрунтовано що нині існує необхідність удосконалення організаційних засад щодо розробки механізмів національної безпеки з урахуванням досвіду країн ЄС для цього має бути розроблена комплексна державна система яка в своїй основі буде містити систему взаємодіючих інституційних елементів з урахуванням відповідних моделюючих процесів створення правової сфери, а також забезпечення ідеологічних засад та принципів державотворення, політичної стратегії реалізації національних інтересів, ухвалення відповідних політичних рішень.

АНОТАЦІЯ

Паначева Д.П. «Здійснення державного регулювання у сфері національної безпеки (досвід країн ЄС)».

В роботі проаналізовані методологія дослідження проблем у сфері національної безпеки, види та складові механізмів та наукові напрацювання з питань формування їх забезпечення, здійснено аналіз формування забезпечення європейської безпеки у контексті трансформації загроз національній безпеці країнам ЄС, виявлено закономірності та напрями формування державного регулювання у сфері національної безпеки у Німеччині та Франції, виявлено та охарактеризовано особливості щодо ролі України у формуванні структури сучасної системи забезпечення європейської безпеки, обґрунтовано практичні рекомендації щодо удосконалення формування механізмів реалізації національної безпеки на підставі вивченого досвіду країн ЄС.

Ключові слова: національна безпека, ЄС, європейська безпека, НАТО, глобальна стратегія.

SUMMARY

D. Panacheva «Implementation of state regulation in the field of national security (experience of EU countries)».

The paper analyzes the methodology of researching problems in the field of national security, types and components of mechanisms and scientific developments on the formation of their provision, analyzes the formation of European security in the context of transforming threats to national security EU countries, identified patterns and directions of state regulation in the field of national security in Germany and France, identified and characterized the features of Ukraine's role in shaping the structure of the modern system of European security, substantiated practical recommendations for improving the formation of mechanisms for implementing national security based on the experience of EU countries.

Key words: national security, EU, European security, NATO, global strategy.